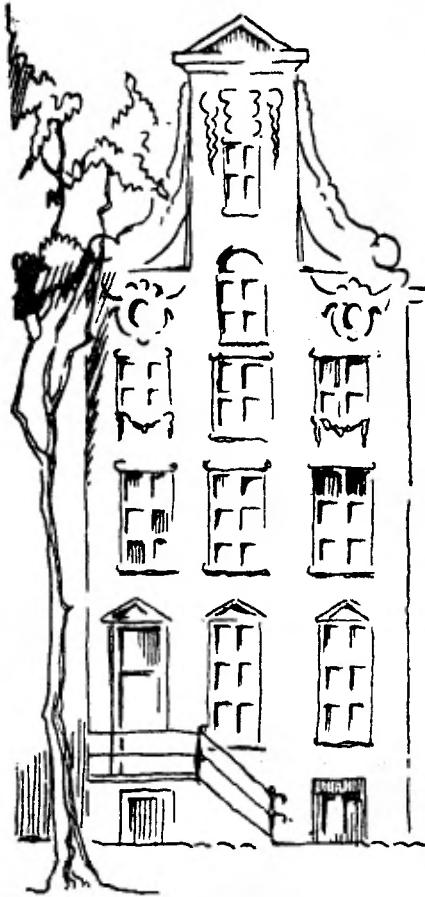

J. L. F. DE LIEFDE

TOEN DE EIKELS VIELEN

DOOR J. L. F. DE LIEFDE

AAN

DE LEIDER(STER)

UITGEGEVEN DOOR DE
JEUGDCOMMISSIE VAN HET
NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP
AMSTERDAM - 1938

TEKENINGEN VAN W. G. VAN DE HULST Jr.

TOEN DE EIKELS VIELEN

1. HUN EIGEN HUISJE

Er stond een wit huisje aan de bosrand. Het stond er zó dicht tegen aan, dat het wel leek, of het bos de goedige reus was, die zijn warme mantel naar beide kanten wijduit hield; — en tegen het kleine huisje zei: „Kom jij maar bij mij. . . . Ik zal je wel beschermen.”

Het huisje was heel dicht tegen de reus aangekropen, . . . diep in zijn dikke groene mantel. En zo werd het beschut tegen de koude Noorden-wind.

't Had jarenlang leeggestaan. Het riet van het dak was los en slordig. De schoorsteen hing scheef. Regen en stof hadden over de witte muren vieze strepen getrokken. 't Was een schande, dat het daar maar zo bleef staan.

Maar toen waren de Verschuurs gekomen. Niemand wilde dáár wonen, 't was te eenzaam en daarom hadden ze 't huisje heel goedkoop kunnen krijgen. Verschuur had zelf het rieten puntdak hersteld. Moeder en Geertje hadden de muren helder wit gekalkt. Jaap had de deur groen geverfd en de raamkozijnen geel. Allemaal hadden ze hard gewerkt aan hun huisje en er hun vrije uren aan besteed. Vóór 't huis hadden ze een tuintje aangelegd met zonnebloemen, kleurige dahlia's en paarse herfst-asters. En nu leek het huisje er zelf ook wel van te genieten, dat het er eindelijk weer netjes uitzag.

Ze leefden eenvoudig. Hard werken was het, maar dat hinderde niet. De hele zomer trok Verschuur er op uit, elke Maandagmorgen vroeg weg en Zaterdagavond pas weer thuis. Hij werkte bij de boeren en die hadden hem graag. 's Winters kreeg hij van den boswachter werk bij het bomenvellen of dennestammen afschillen.

Met Jaap samen spitte hij een stuk heide om. Ze mestten het, en zaaiden er lupinen in; daardoor hadden ze een hele moestuyn gekregen. Aardappelen, boontjes, alles verbouwden ze zelf.

Elk jaar een stuk erbij; en nu hadden ze hun eerste akkertje rogge al. Verleden winter een geit gekocht. Later moest er een koe bij. Zij zouden het wel klaar spelen. Jongen, jongen, 't ging zo mooi, dat vooruit boeren! Totdat....

2. HET EIKELGELD

Nou, dag moeder. Dan ga ik maar."

"Ja, dag kind."

Geertje draalde toch even. Ze keek moeder onderzoekend aan. Ze wilde wel *blijven* en zorgen.... voor moeder....

Jaap was al bij de achterdeur en riep: „Kom je nou haast?” In een vaart liep ze Jaap achterop, het klinkerpaadje af, naar de weg. Dan kwamen ze 't raam van hun huisje weer voorbij. De armen gingen omhoog; — vrolijk wuifden ze tegen moeder, die hen vanuit bed kon zien. Dat was het laatste. En zo ging dat elke morgen,.... sinds moeder ziek was.

Daar stapten ze heen, rap en flink, de lange weg naar school. 't Was bijna een uur gaans.

Och, wat had de storm vannacht huisgehouden! Het pad langs het bos lag vol afgerukte takken en bladeren. Ook eikels.... veel eikels.

Jaap bukte zich en raapte er één op. Hij kneep er in en gooide hem toen verdrietig weg. Daar had je niets aan. Die kon je niet verkopen. „Kijk toch 's,” mopperde hij. „Bijna alles er af, nu al. . . .!”

Geer keek niet naar de eikels *op de grond*, zij keek omhoog naar de bomen.

„Kom, er zitten er nog heel wat aan ook. En midden in het bos heeft het niet zo gewaaid. Dáár zijn nog eikels genoeg. Wat koop jij er van 't jaar voor?”

Jaap zag haar verbaasd aan, toch alweer opgemonderd. „Natuurlijk het konijn.”

Wist ze dat niet? *Natuurlijk het konijn*. En niets anders. Vader had verleden jaar vast beloofd, dat hij dit jaar zijn eikelgeld mocht houden. *Toen* had hij het konijn al willen kopen, maar vader wilde zo graag een geit hebben. Daarom had hun eikelgeld er bij gemoeten.

Verder zwegen ze, want ze liepen allebei een plannetje uit te spinnen. „Ja, een konijn!” overlegde Jaap met zichzelf, „een echt raskonijn.” Teun, de vrachtrijder, had hem al beloofd, dat hij mee mocht rijden naar de stad. Dan kon hij er zelf op de markt een kopen. Reuze fijn was dat!

'n Leuke vent, die Teun! „'k Heb ook nog wel een rolletje gaas voor je liggen, dat mag je best hebben,” had hij gezegd. „Moet je een rennetje timmeren.”

Fijn zou dat wezen! Dan kon je hem zien *springen* en *lopen*. Zo'n klein hokje, dat was toch maar zielig voor een dier. En wat had je er aan? Niks als een kop *zag* je en een neusje, dat al maar op- en neer zat te wippen. Nee, . . . een ren zou hij ook timmeren. „Maar houd hem in de gaten,” had Teun gewaarschuwd. „Denk er om, anders graaft hij zich er uit en dan. . . . is 't ie foetsjie! De wijde wereld in. . . .”

Geertje liep ook stil te denken. *Zij* had het wel gezien vanmorgen. . . . Moeder was niet zo goed. Moeder's ogen lachten niet, al deed ze het wel met haar gezicht. Maar pijn had ze toch niet.

. . . . Zou moeder het verdrietig vinden, dat het koper niet zo glom? Als *zij* nu eens. . . .? Hè, als meester dat eens goed vond. . . . Vanmiddag was 't toch maar zingen en handwerken; . . . och, als ze eens vrij mocht. En dan ineens moeder komen verrassen. De koperen bloempot mooi poetsen en de ruitjes van de glazenkast lappen. Moeder kon het niet zo

keurig in huis hebben als 't behoorde, omdat ze ziek was. Daarom was ze zeker verdrietig.

Om twaalf uur huppelde Geertje naar huis. 't *Mocht* van meester! Meester begreep het wel.

Ze holde naar huis, . . . het heipad over. Wat zou moeder opkijken! Als ze daar ineens binnenstapte, . . . nu al, inplaats van na vieren.

3. OMDAT MOEDER GESCHREID HAD

Moeder thuis maakte *geen* plannetjes. Ze lette niet op de vlekken op de koperen bloempot en ze keek niet naar de beslagen ruitjes van de glazenkast. Alléén lag ze weer met de stilte. Alleen met zichzelf en . . . met haar gedachten. Daar kwamen ze weer op haar af.

Ze werd van de *ziekte* weer beter, de pijn in haar zij was over. En dat was o, zo heerlijk, — maar . . . die andere pijn, de pijn van bange gedachten, die *bleef*. Het bezwaarde gevoel, dat het niet in orde was. — Met haar zelf niet, maar ook niet met haar goeden man en haar lieve beste kinderen. Daarover had ze vóór haar ziekte nooit gedacht, maar ze wist het. . . . sedert die vreselijke nacht, toen ze meende te moeten sterven. Ze was zo *bang* geweest. Voor de dood, maar . . . en dat was het allerergste, — ze was bang geweest voor God.

En sedert die nacht moest ze vaak denken aan vroeger.

In 't huis, waar ze toen diende, was mevrouw ziek. Ze kon niet meer beter worden en af en toe kwam de dominee haar bezoeken.

Op een middag, dat de dominee er weer was, begon juist het kleintje in de wieg te huilen. Mevrouw belde háár om het zoet te houden; ze suste het kind op de arm, maar onderwijl luisterde ze ook. Mevrouw lag op de rustbank en de dominee zat er naast. Hij had een Bijbel in de hand, waaruit hij voorlas. 't Was zo plechtig stil in de kamer, net als in de kerk. *Wat* de dominee had gelezen, wist ze niet meer, maar die plechtige stilte herinnerde ze zich *nog*. Toen de dominee even wachtte, had mevrouw gezegd: „Ja, . . . zo is het.” Nog eens en nog eens had ze *dat* gezegd op een heel bijzondere toon. 't Had zo *blij* geklonken, — zo bevestigend en tevreden, alsof alles daardoor in orde kwam en *dit* mevrouw rust gaf.

Kort daarop was mevrouw gestorven. *Zij* was *niet* bang geweest. Tegen haar, het dienstmeisje, had ze op een middag nog

gezegd: „Kind, het beste komt nog. Nu ga ik naar de hemel.”
Zulk sterven was niet vreselijk. Maar *zij*. . . ? Haar hart kromp samen van angst, als ze er aan dacht. O, o, *wat* had die dominee toch gelezen? Dat ze dit nu juist *niet* had kunnen onthouden. 't Was iets over eeuwig leven. Maar wat?

Zij hadden geen Bijbel in huis, geen kerkboek ook en een dominee was er bij hen nog nooit geweest. Naar de kerk gingen ze niet, die was ook zo ver af. *Daarop* hadden ze niet gelet, toen ze het huisje kochten. In deze streek gingen de mensen bijna niet naar de kerk, alleen de Rooms. Hoe en waar vond je toch rust en vrede, zoals die mevrouw? Het moest van God komen, *dat* voelde ze wel. Mensen konden je dat niet geven. En God. . . ? *Zij* had geen God. . . .

Zo lag ze te tobben, te zoeken. En ze vond niet. Nergens.

Ze vouwde de handen, — ze probeerde te bidden. Maar God was zo ver weg, ze had in jaren niet meer gebeden, — ze had Hem vergeten.

Nu was God zeker boos op haar. God zou haar verstoten, . . . natuurlijk. . . .

Plotseling begon ze te snikken, moedeloos en afgemat.

En toen ineens. . . .

Klosse, klosse, klos. . . .!

Buiten, op het kleine klinkerpaadje naar de achterdeur. Dat was. . . . ?

't Kon Geertje nog niet zijn. Schuw veegde ze de tranen af, de natte zakdoek stopte ze weg onder het kussen.

Meteen vloog de deur al open en. . . . daar was Geertje, stralend om de verrassing. Moeder probeerde te lachen, maar Geertje *had* het al gezien: Moeder lag te schreien.

Van schrik bleef ze midden in de kamer staan. Al haar blijheid om de verrassing was plotseling stuk geslagen.

„Moeder, wat is er? Bent u *toch* weer ziek?”

„Nee, kind, nee. . . .”

„Maar waarom huilt u dan zo?”

„Och kind, maak je niet ongerust, 't gaat wel over. Moeder is nog gauw zenuwachtig.”

„Ja, maar. . . . o, zeg u het dan toch. Er is *wel* wat. U hebt *wel* pijn.”

Moeder keek haar Geertje aan. Dat kleine ronde gezichtje stond *zó* bekommerd. 't Kind geloofde niet, dat ze geen pijn had.

En toen dacht moeder: „Zou ik het haar maar niet liever zeg-

gen?" Geertje zou in onrust over haar *blijven* tobben, als ze de ware reden niet wist. Ze was nog wel jong, pas dertien, maar een wijs ding, — ze ging altijd met moeder op en neer.

En wat moeder niet uitspreken wilde, zou Geertje toch *voelen*. Ze wenkte haar. Geertje kwam op de rand van het bed zitten en toen sprak moeder: „'k Zal het je maar vertellen. 't Is geen ziekte, 't is wat anders.”

Geertje was moeder's kind, maar ze was ook moeder's vriendinnetje. En zo vertelde ze haar van haar moeiten, ook van de mevrouw in haar dienst.

„Maar moeder, u doet toch geen kwaad, u bent toch onze lieve moeder,” zei Geertje in haar grote behoefte om te troosten.

„Och kind,” zuchtte vrouw Verschuur. „Geen kwaad? Als je dat eens wist. Moeder heeft God helemaal *vergeten*. Van die mevrouw had ik een bijbeltje gekregen, maar waar het gebleven is, weet ik niet. Zo slecht heb ik er op gepast. Moeder bidt nooit meer. En ik heb het jullie ook niet geleerd. Ik heb jullie niet naar de catechisatie laten gaan. Een christelijke school is hier niet. Wij dachten nergens anders aan, als om vooruit te komen. *Daarom* werkten we hard. Ieder jaar een stukje grond er bij, net of dat het *voornaamste* was.

„Maar moeder,” vroeg Geertje. „Mag dat dan niet van God? Is dat dan zonde?”

„Nee kind, nee, dat niet. 't Mag best, maar zie je, dat is het

enige, waarvoor wij leven. Net alsof er geen God en geen hemel en geen eeuwigheid *bestaat*. Wij hadden niets *beters*. En *dat* is verkeerd, want, *dan word je ongelukkig*.

En toen ik ziek was, dacht ik: Waarom moet ik nu ziek zijn? *Ik* kan immers niet gemist worden. 'k Was *boos* en in opstand tegen God. *Dat* is toch zonde. En toen.... kwam die nacht, dat vader den dokter moest halen. Ik dacht, dat ik sterven moest. En *toen*.... had ik God *wel* nodig, och, Geer, kind, dan zie je ineens alles *anders*.... Ik moest jullie achterlaten. En vader. En ons huisje, en ons land.... alles. Dan voel je, dat je daar *niets* meer aan hebt. En dat geen mens je helpen kan. Ik moest helemaal *alleen* weggaan.... en.... o, o, ik werd zo bang. Ik had God *nodig*, maar 'k was bang voor God. 't Was zo vreselijk! Dat weet niemand.

En.... zie je, Geer, als moeder nu ook maar een Bijbel had. Daar staat het in. Daar staat alles in van God.... Maar wij hebben geen Bijbel in huis. Wij hebben niets van God in huis. Niet in ons huis en niet in ons *hart*.... En dat is het ergste.... geen God in je hart...."

Geertje keek moeder aan. Haar blauwe ogen stonden groot en donker, ze begon te begrijpen wat moeder bedoelde. De dood.... ja, daar was *zij* ook bang voor. Als ze een begrafenis zag, was ze altijd blij, dat ze zo gezond was en nog heel jong. Maar.... kinderen stierven toch ook wel. En wat ze met haar peinzend kopje niet helemaal begreep, dat voelde ze mee in haar hart, omdat ze heel veel van moeder hield.

Maar opeens lichtte het zonnetje over haar ernstig gezichtje. „Moeder.... moeder, ik weet wat! Meester....! Die heeft natuurlijk een Bijbel. Meester heeft zóveel boeken, een kast vol! Ik zal het aan meester vragen. Morgen!”

„Dat kind toch, dat kind toch!”

Verrast keek moeder Geertje aan. Dat kind wist op alles raad. Ze drukte haar warm tegen zich aan: „O, als dat eens waar was!”

„Nou, u zal 's zien. Fijn, hè moeder, dan kan u opzoeken, wat de dominee gelezen heeft voor die zieke mevrouw. Goed, dat u 't me maar verteld hebt, hè moeder?”

4. EIKELS RAPEN

Zo vlug en blij als Geertje gisteren naar school was gehuppeld, zo loom liep ze nu. Traag sleepte ze de voeten voort.

Geén Bijbel! Meester had er geen. Aan een paar meisjes uit de klas had ze er naar gevraagd. Ze hadden haar zo verwonderd aangegaapt, dat Geertje zich begon te schamen. Even later had ze achter haar rug horen giechelen.

De weg leek vandaag vreselijk lang. 't Was zo heet en zo stoffig. En... dan nog alléén, want Jaap was uit school doorgelopen naar het dorp om moeders drankje te halen.

Wat bijna nooit gebeurde: Geertje zat in de put. Diep, — en heel diep ook. Ze zag *geen* uitkomst... Zou vader er geen willen kopen? Eigenlijk wist ze daarop 't antwoord al. Vader was heel *erg* zuinig. Vader spaarde voor een koe. En... *dat* wist Geertje ook wel: Vader hield niet van godsdienst.

Zo zette ze moedeloos de ene voet voor de andere, — stap na stap, — de lange weg naar huis.

Daar lagen nog de afgewaaide takken, ook de eikels. Meteen veerde ze op: De eikels...!

't Eikelgeld...! Dat was iets...! Dàt zou ze aan Jaap vragen... och, dat zou hij toch wel willen?

Samen een Bijbel kopen, — voor moeders verjaardag. Geer had weer moed; Geertje was Geertje weer! En met hetzelfde stralende gezichtje van altijd stapte ze bij moeder binnen.

Ja, 't was wel een nare boodschap: geen Bijbel, maar... „dan kunnen we toch nog wel wat anders bedenken, hè moeder? U moet een Bijbel hebben. Dat zal u zien. Die komt er wel.”

„Kijk Jaap,” zei Geertje dringend, „als wij nu eens samen een Bijbel kochten voor het eikelgeld, wij, met ons tweétjes.”

Dat was het slot van haar pleitrede. Ze had alles aan Jaap verteld.

„Nee, dat doe ik niet,” beet Jaap bits van zich af. „En dan *wéér* het konijn niet kopen? Verleden jaar heeft vader mij eerlijk beloofd, dat ik het konijn mocht hebben. Nee, dat doe ik niet. Koop jij die dan maar alleen.”

„Als ik maar kon,” zei Geertje ontmoedigd. „Ik heb immers haast geen tijd. Ik moet in huis al 't werk doen.”

„Nou, maar dit jaar *wil* ik het konijn kopen. En dat *doe* ik ook.”

Ze liepen verder. En zwegen.

Jaap boos, omdat ze aan zijn konijn raakten, — 't hem wilden ontnemen.

Geertje verdrietig.

De zandweg lag tussen hen in.

En zo stonden er dit jaar twee kisten, elk in een hoek van het schuurtje. Eén van Geer en één van Jaap. Verleden jaar, toen ze samen gespaard hadden voor de geit, had er maar één kist gestaan. . . .

En naast iedere kist een oude bus. Die was voor de mooie grote eikels, dat waren pooteikels en brachten meer op.

Toen de eikels begonnen te vallen en ze de eerste dag geraapt hadden, stortte Jaap 's avonds een volle zak in zijn kist: een prachtig begin! Hij wierp even een blik in de andere kist. De bodem was nauwelijks bedekt en toen hij in de kamer kwam, stond Geertje op een stoel. Ze zeemde de kastdeuren af.

De volgende morgen was Jaap vroeg op. Het had 's nachts gewaaid. Hij bracht dan ook een mooi vrachtje mee thuis.

Geertje was druk bezig de boterhammen voor twaalf uur klaar te maken. En in de keuken stond de teil al vol wasgoed. Jaap zag de grijze streep van zijn eigen sporthemd als een grote blaas boven 't sop uitgebld. Dat had Geertje natuurlijk al in 't sop gezet. Vanmiddag moest ze alles wassen ook.

Hij keek naar haar eikels. . . . Nog even weinig als gisteravond. Gauw greep hij een paar flinke handen vol uit *zijn* kist en wierp die in de hare. Ook wat pooteikels bij haar in 't busje. Ze merkte 't misschien niet eens, — maar 't hielp toch zeker wel wat. Mééhelpen wilde hij wel, maar zijn konijn? Dat gaf hij niet op.

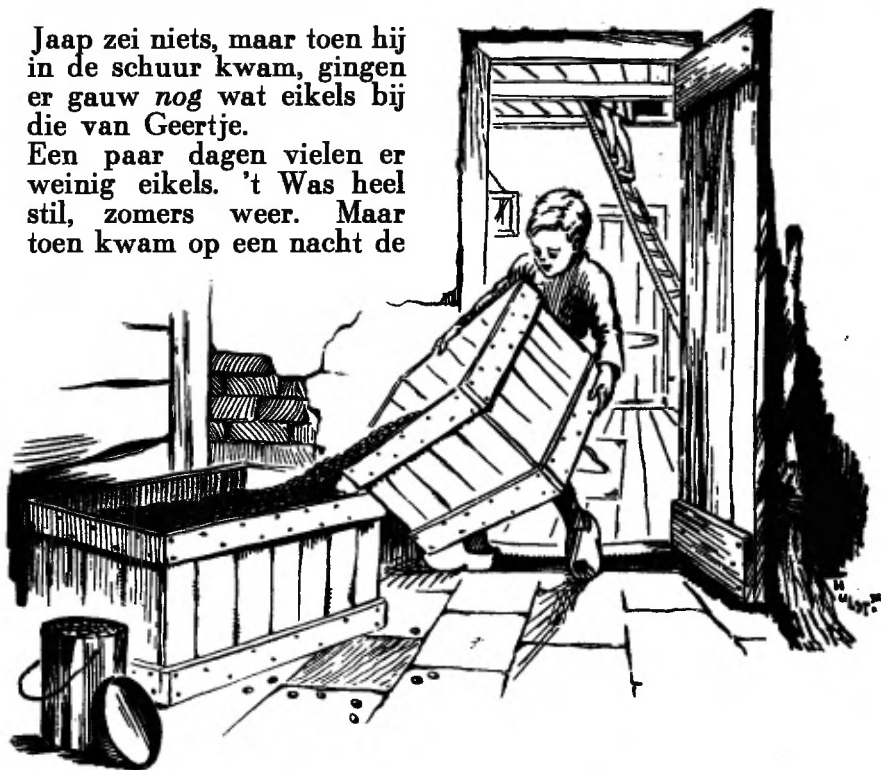
In de schemering kon Geertje ook nog wat gaan rapen. „Hè,” zei ze blij, toen ze haar zakje leegstortte, „'t valt toch nog mee.” Meteen boog Jaap zich diep over zijn pooteikels, Geertje mocht anders eens merken, dat hij z'n lachen niet kon houden. Maar 's avonds zat Geertje met een vuurrood kopje lusteloos bij de tafel te hangen.

„Kind, kind,” zei moeder bezorgd, „je maakt je veel te druk met eikels zoeken. Dat moest je maar opgeven, je weet toch immers nog niet eens, wat je er voor wilt kopen.”

Geertje lachte flauwtjes. Moeder wist niets van haar mooi geheim. Dat kon ze toch niet verklappen? 't Was voor moeder's verjaardag, — voor de Bijbel!

Jaap zei niets, maar toen hij in de schuur kwam, gingen er gauw *nog* wat eikels bij die van Geertje.

Een paar dagen vielen er weinig eikels. 't Was heel stil, zomers weer. Maar toen kwam op een nacht de

eerste herfststorm. *Nu* moesten ze het waarnemen. Dit was de grootste, maar ook de laatste flinke oogst.

Jaap was voor dag en dauw al in 't bos. Rapen kon je maar! Had je maar vier handen in plaats van twee. En hier in 't bos kwamen zo vroeg geen andere kinderen. Alles was voor hem alleen. Twee volle zakken sjuwde hij op zijn schouders naar huis. Geertje had ook geraapt, jachtig. Als ze 't nu niet waar nam, kreeg ze nooit genoeg bij elkaar. Angstig keek ze naar de bomen. Er zaten er maar weinig meer aan. Na vieren ging ze nog eens, maar o, haar hoofd begon zo te bonzen van het bukken. 't Klopte zo en iedere klop deed pijn. Ze voelde zich misselijk en ziekig. Langzaam en doodmoe sukkelde ze naar huis en liet de eikels uit het maar half gevulde zakje in haar kist glijden.

„Wat eet jij weinig,” zei moeder.

Geertje knipte even met haar ogen. Ze had geen trek en ze werd zo wit.

Opeens liep ze weg, want ze moest overgeven.... En ze had zó'n hoofdpijn. „Maar gauw naar bed,” vond moeder.

Die avond bleef Jaap een heel poosje in de schuur.

„Wat doe je daar toch?” vroeg moeder. „Och, van allerlei,” ontweek Jaap. „Wat met mijn eikels, — eens meten, hoeveel ik er al heb....”

's Morgens kwam Geertje weer gezond en wel voor de dag, stralend als altijd. Ze lachte zelf om haar „ziekte” van gisteren.

Maar toen ze in de schuur kwam, sprongen de tranen haar in de ogen. „De eikels....! Och, ja, de eikels....”

Het mooie plannetje was mislukt. Ze kon wel schreien. Moeder kreeg haar Bijbel *niet*.

Meteen wierp ze een moedeloze blik naar de hoek, waar háár eikelkist stond. En.... wat was dat? Haar hele kist was *vol!* De bus met pootiekels ook. *Vol....* alles *vol....!* Hoe *kon* dat?

Jaap's kist was overeind gezet tegen de muur. O, o, die Jaap! Die goeie Jaap! Geertje begreep het ineens. *Dat* had Jaap gedaan. *Alle* eikels voor de Bijbel...., ook die van hèm.

Al zijn eikels, — zijn konijn, — had Jaap geofferd.

5. EEN MOOIE AVOND

Het grote feit was gebeurd: De Bijbel was gekocht. Jaap was met Teun meegereden naar de stad, — zoals moeder meende om het konijn te kopen, — en toen hadden ze hem die avond samen gegeven.

Dat was een vreugde geweest en op school zat Geertje met zoiets blij's in haar hartje, dat ze er haast niet van kon zwijgen.

O, o, wat viel de schooldag Geertje lang; zóveel uren stil zitten en thuis *gebeurde* iets. Zou moeder 't al hebben gevonden, wat die dominee gelezen had?

Toen ze thuis kwamen, zagen ze de Bijbel opengeslagen liggen op de stoel voor moeder's bed. Aan de kant staken er reepjes papier uit, die moeder van de krant had afgescheurd voor bladwijzertjes.

„k Heb het gevonden,” juichte ze hun tegen. Dadelijk kwamen ze bij het bed staan en ze las hun voor: „*Mijne schapen horen mijne stem en Ik geef hun het eeuwig leven. En ze*

zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid.” „Dit was het. De Heere Jezus heeft dat zelf gezegd.”

„Zie je, niet *verloren* gaan, maar het *eeuwige leven* hebben. Is 't niet heerlijk, dat dat *kan*? Dat we 't *eeuwige* leven *kunnen* krijgen?”

„k Heb een prachtige geschiedenis gelezen ook, die zal ik jullie vertellen.”

's Avonds zaten ze knusjes bij moeder. Ze had de Bijbel open voor zich op bed liggen. 't Was de geschiedenis van Mozes. Dan vertelde ze een beetje en dan las ze weer een stukje. Moeder kon altijd zo mooi vertellen, net of ze er zelf bij was geweest.

Op de winteravonden, die lang en stil waren in hun eenzaam huisje, had Jaap's vraag heel wat keertjes geklonken: „Toe moeder, vertelt u nog eens wat?”

Maar, . . . moeder wist niets nieuws meer, alles hadden ze al zo dikwijls gehoord. En zo verveelden ze zich vaak. Maar nu . . . had moeder telkens iets nieuws. En altijd weer wat *anders*.

En eens kwam er een avond, die heel bijzonder was. Ze zaten met z'n drietjes, — moeder nu al bij de tafel in vader's rieten armstoel met een kussen in haar rug. De grote hanglamp was nog niet aan, maar het kleine draaglampje stond op tafel en het zachtgele schijnsel lag als een stille glans over moeders gelukkig gezicht boven de opengeslagen Bijbel.

Moeder begon te vertellen: „Er was eens een schaapje verdwaald. 't Was wèggelopen van de kudde en . . . van den herder. Eerst een beetje achtergebleven en toen *alleen* op pad gegaan. Het lette niet meer op den herder. 't Luisterde ook niet, — of de herder riep. En gevaar? Och, . . . dááaraan dacht dat domme schaap in 't geheel niet. 't Ging zijn *eigen* weg en dat was eerst ook heel plezierig. Het schaapje vond alles, wat het maar begeerde: Lekkere kruiden en gras en water. 't Had het best naar zijn zin. 't Was heerlijk, — *totdat* . . .

Moeder's stem beefde. Ze wachtte even en keek voor zich uit, alsof ze aan andere dingen dacht. „*Totdat* — de nacht kwam.” Geertje moest haar aanzien, moeder's stem klonk zo ontroerd en teer. „*Totdat* . . . de *nacht* kwam,” sprak ze nog eens. „'t Werd donker. En *toen* pas . . . dacht het schaap weer aan den herder. Waar was die nu? En waar was de veilige stal? Er was geen herder te zien, die helpen kon en de weg wist. En

't werd al donkerder. De *duisternis* viel. In de verte huilde een wild dier, — zeker een wolf. Het schaapje rilde van angst en begon te roepen en te blaten. 't Was hélemaal alleen en o, die boze wolf, die daar ergens zo begerig huilde. Als die *toen* eens was gekomen, in *die* nacht, . . . dan had hij het schaapje zo maar kunnen grijpen en verscheuren, want . . . een *herder* had het niet."

Weer ging er even een trilling door de vertellende stem. Moeder zweeg, alsof ze niet verder kon. De stilte stond rondom hen, ze hoorden de klok tikken. In spanning keek Geertje moeder de woorden van de lippen. Tersluiks zocht haar vuistje het veilige holletje in moeder's hand en haar kopje zonk op zij, — om tegen moeder's schouder te rusten.

„Het schaap kon den herder niet terug vinden, het blaatte en riep van angst. En 't was zo moe. Maar de *goede* herder vergat dat schaapje niet. Hij zei niet: Wat geef ik om één schaap meer of minder. Ik heb er nog negen en negentig over. De *goede* herder heeft zijn schapen lief. Hij ging zoeken. . . . zoeken, net zolang tot hij het verdwaalde schaap vond.

Och, och, wat was die herder blij. En. . . . wat was dat schaapje blij! Maar 't was zo moe, doodop. 't Was omgevallen in 't zand. Hoe zou het ooit weer terecht zijn gekomen, als de herder het niet had *gezocht*? Lopen kon het niet meer. Dat zag de herder ook wel. En wat doet hij? Hij legt het op zijn schouders, — hij *draagt* het. „Kijk maar,” zei moeder. Meteen nam ze de Bijbel op en las Lukas 15 : 5. „*En als hij het gevonden heeft, legt hij het op zijn schouders, verblijd zijnde.*”

Wat was dat heerlijk! Op die sterke schouders! Nu mocht het uitrusten meteen; het voelde zich zo veilig. De herder zei niet: „'t Is je eigen schuld! Blijf jij maar hier liggen!” Niets er van. Hij was veel te blij. Hij haalde water en liet het schaap eens lekker drinken!”

En toen gebeurde er iets, dat Geertje zich jaren lang nog herinnerde.

De vertellende stem werd onvast en beefde; 't leek of moeder zo zou gaan *schreien*. Ze hoorden tranen in moeder's stem en ze zagen tranen in moeder's ogen.

Ze slikte. . . ., ze knipte met de ogen en ze kon niet spreken. „Moeder, wat is er?” vroeg Geertje verschrikt. Jaap keek haar ontsteld aan. Wat ging er gebeuren? Maar moeder knikte hun toe en lachte door de tranen heen met zulk een gelukkige lach, dat Geertje er warm-blij van werd.

„'t Is niks, stil maar,” sprak moeder geruststellend. En ze vervolgde heel zacht, met een diepe warmte in haar stem: „Dat verloren schaap... was moeder *zelf*.... Ik *weet* het. Nu heeft de Herder het gered. Nu is het veilig.... bij Hem.” *Dit* was het blijde, heilige geheim, dat leefde in haar hart. Maar haar beide kinderen, die haar de Bijbel hadden *gegeven*, die mochten het weten.

Zo zaten ze met hun drietjes, — om hen heen de vredige stilte van de kamer. Over de open Bijbel en moeder's gezicht, dat straalde van nieuw gevonden geluk, lag de zachtgele schijn van het kleine lampje. Stilletjes zaten ze zo maar een poosje tezamen, hun harten heel, héél dicht bij elkaar in liefde en begrijpen. O, wat voelden ze, hoe lief ze moeder hadden, — hun eigen lieve, beste moeder, die hun *dit* verteld had.

En opeens stak moeder de armen naar hen uit; — de ene sloeg ze om Geertje, de andere om Jaap. Ze trok ze beiden dicht naar zich toe en zei: „O, kinderen, wat ben ik jullie toch dankbaar, dat je me die Bijbel hebt gegeven. Als je dat eens wist. Nu is moeder weer gelukkig.... En.... *dit* geluk kan niemand je ontnemen.”

Nog éénmaal sloeg zij de Bijbel open.

Weer trilde haar stem even, toen ze las: „*Al ging ik ook door een dal der schaduwen des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt bij mij.*” „Zie je, de Herder is dan bij je, om je Thuis te brengen, *dan* behoef je niet bang te zijn, — zelfs niet voor de dood.”

't Was later geworden dan gewoonlijk, maar ze hadden het niet bemerkt. Nu dronken ze samen nog hun kopje thee en kusten moeder goede nacht.

„Wat hebt u mooi verteld,” zei Jaap. En zijn hoofd bleef even tegen moeder's wang rusten.

„Ja, zo mooi hebt u nog nooit verteld,” vond Geertje. „Och,” antwoordde moeder, „als je zèlf verdwaald bent geweest, dan... ja, *dan* pas weet je, hoe heerlijk het is, dat er een Herder bestaat, die zijn *leven voor je over had.*”

Die avond, toen Geer en Jaap in bed lagen, sliepen ze niet dadelijk in, — ze hadden zóveel te denken. Ze voelden zich zo gelukkig, zo dankbaar-blij van binnen. En uit die warme blijdschap steeg de wens tot God omhoog, of ook zij een schaap

mochten zijn van den Goeden Herder . . . net als moeder. Geertje vouwde, — zonder dat ze 't zelf opmerkte, — de handen en haar hart *bad* er om tot God, die dit kon geven.

6. ZOU VADER 'T GOED VINDEN?

De week liep ten einde; dan kwam ook vader thuis. Dat was altijd een vreugde. En nu had vrouw Verschuur er met *zorg* aan gedacht. Er was iets nieuws in haar huis gekomen, iets dat er nog nooit geweest was. Iets heerlijks, en toch . . . ? Zou haar man dit nieuwe *goed* vinden?

Verschuur „hield niet van godsdienst,” zei hij altijd kortaf. „En daarmee uit.”

's Avonds was de kamer bijzonder gezellig. Het witte kleedje, dat Geertje op school gehaakt had, lag midden op tafel onder de bloempot. De koffie geurde en de glans van den Zondag lag

reeds over alles. Moeder had er een turfje bij in de kachel gedaan, want het werd kil. „Gaan we aanstonds weer lezen? Moeder, hebt u weer wat moois gevonden?”

Plons, — daar viel ineens Jaap's onbevangen vraag in de gezelligheid. Moeder ontstelde en ze dacht meteen: „Nu moet het maar.” Ze vertelde haar man alles, wat er deze week gebeurd was in hun huisje; ook... hetgeen in haar zelf was omgegaan in die vreselijke nacht, toen ze meende te zullen sterven. „Maar nu ben ik weer gelukkig,” sprak ze. „Nu kan ik pas *echt* beter worden.”

„En nou hebben wij altijd prettige avonden,” zei Jaap. „'t Was soms zo saai. Je wist nooit, wat je moest doen als 't donker was, maar nou vertelt moeder.”

Geer keek vader vragend aan, hij zag het wel, — ze was bang, dat hij 't niet wilde hebben. Maar als zijn kinderen er zoveel voor over hadden, zou hij dan hun genot bederven?

Terwijl ze zich om de tafel schikten, stak Verschuur z'n pijpje aan; op een afstand nam hij een plaatsje bij de kachel. 't Regende buiten en hij was moe. Wat moest hij anders? Hij kon onder de hand wel een beetje gaan zitten soezen. Strak keek hij voor zich.

Vrouw Verschuur voelde haar hart bonzen, toen ze de Bijbel opensloeg. Van vreugde, maar ook... van bekommernis.

En onder het vertellen door ging haar blik ongemerkt naar den stillen man bij de kachel. Zijn pijpje dampte niet hard. Hij keek naar Jaap en Geer, *hoe* die beiden luisterden. Hoe hun gezichten leefden in prettige spanning.

't Ging goed, 't ging goed, dat voelde vrouw Verschuur. Toen de Bijbel weer was weggeborgen en Geertje hun tweede kopje koffie inschonk, pruttelde vader nog even: „Maar 't is toch jammer van je konijn.”

„Volgend jaar,” zei Jaap, „dan doe ik het vast en wis, vader.” Verschuur antwoordde niet,.... maar hij dacht trots en gelukkig: „Beste kinderen, die twee; laat ze hun gang maar gaan. Hun gang is zo kwaad nog niet.”

DRUKKERIJ C. C. CALLENBACH
— NIJMEGEN —